

KS SCARDIAN J.S.C.

**Raporti i auditorit të pavarur dhe
pasqyrat financiare për vitin e
përfunduar më 31 dhjetor 2024**

Përmbajtja

Raporti i auditorit të pavarur	1
Pasqyra e pozicionit financiar	3
Pasqyra e fitimit apo humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse	4
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet	5
Pasqyra e rrjedhës së parasë	6
Shënimet për pasqyrat financiare	7 - 42
Aneksi I - Marxhina e solvencës	i
Aneksi II -Kalkulimi i kapitalit	ii
Aneksi III - Asetet që mbulojnë provizionet teknike	iii

RAPORT I AUDITORIT TË PAVARUR

Për menaxhmentin dhe aksionarët e IC SCARDIAN J.S.C.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare shoqëruese të Kompanisë së Sigurimeve SCARDIAN J.S.C. ("Kompania"), e cila përfshin: pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2024, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e përfunduar në këtë datë, dhe shënimet në pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave materiale të kontabilitetit.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Kompanisë së Sigurimeve SCARDIAN J.S.C. ("Kompania") më 31 dhjetor 2024, dhe performanca e saj financiare dhe rrjedhën e parasë për vitin që ka përfunduar në atë date, në përputhje me Kërkesat e Raportimit Rregullativ të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës siç është shpalosur në shënimin 3 të pasqyrave financiare.

Baza për Opinion

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në seksionin e raportit Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Ne jemi të pavarur nga Kompania në përputhje me Kodin e Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodit IESBA), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tjera etike në përputhje me Kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe Atyre të Ngarkuar me Qeverisjen për Pasqyrat Financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në pajtueshmëri me Kërkesat e Raportimit Rregullativ të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës siç është shpalosur në shënimin 3 të pasqyrave financiare, dhe për kontrollet e brendshme të cilat menaxhmenti i vlerëson të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa gabime materiale, për shkak të mashtimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së kompanisë për vazhdueshmërinë në të ardhmen, duke shpalosur, sipas nevojës, çështjet lidhur me vazhdueshmërinë në të ardhmen dhe përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit përveç nëse menaxhmenti synon të likujdijë Kompaninë apo të ndërpres operimin, apo nuk ka ndonjë alternativë tjetër të mundshme përveç se të bëjë atë.

Ata të cilët janë ngarkuar me qeverisje janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Kompanisë.

Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi janë të lira nga gabimet materiale, për shkak të mashtimit apo gabimit, dhe të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është nivel i lartë i siguri, por nuk ka garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të gjithmonë do të zbulojë gabime materiale kur ato ekzistojnë.

Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare (vazhdim)

Gabimet mund të rrjedhin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në total, ato në mënyrë të arsyeshme mund të pritët të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra mbi bazën e këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticizmin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e gabimeve materiale në pasqyrat financiare, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dizajnojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit të përshtatshme për këto rrezeqe, dhe marrim dëshmi të auditimit të mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të gabimeve materiale që rezultojnë nga mashtrimi është më i lartë se atij që rrjedh nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrolleve të brendshme.
- I kuptojmë kontrollet e brendshme relevante për auditimin me qëllim të hartimit të procedurave të auditimit që janë të përshtatshme në rrethanat, por jo për qëllim të shprehjes së një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Kompanisë.
- I vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosjet relevante të bëra nga menaxhmenti.
- Konkludojmë mbi përshtatshmërinë e përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit nga menaxhmenti, duke u bazuar në dëshmitë e siguruar të auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet apo kushteve që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e kompanisë për të vazhduar në vijimësi. Nëse arrijmë në përfundimin se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për shpalosjet relevante në pasqyrat financiare apo, nëse shpalosjet e tilla janë të papërshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencat e auditimit të marra deri në datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë që kompania të pushojë së vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë edhe informacione të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksione dhe ngjarje në mënyrë të drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e kompanisë, në mes tjerash, edhe për fushëveprimin e planifikuar dhe kohën e auditimit, si dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që identifikojmë gjatë auditimit.

Pasqyrat për kërkesat tjera ligjore dhe rregullative

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen e pasqyrave plotësuese për mbulimin e rezervave teknike dhe margjinën e solvencës ("Pasqyrat Plotësuese") në përputhje me kërkesat e Bankës Qendrore të Kosovës ("BQK"). Ne kemi lexuar Pasqyrat Plotësuese të bashkangjitura në Aneks, Pasqyrat Plotësuese të përgatitura nga ana e Menaxhmentit nuk janë pjesë e pasqyrave financiare.

Sami Tahiraga

Partner i angazhimit

BDO Kosova L.L.C.

Rr. Ukshin Hoti C4/3, Hyr.A, Kati II

Prishtinë, Kosovë

30 prill 2025

BDO Kosova L.L.C.

audit, accounting and financial advisory
Prishtina, Kosova

KS SCARDIAN J.S.C.
Pasqyra e pozicionit financiar
Më 31 dhjetor 2024

	Shënime	Më 31 dhjetor 2024 (në '000 Euro)	Më 31 dhjetor 2023 (në '000 Euro)
Pasuritë			
Prona dhe pajisjet	9	834	623
Investimet në prona	10	1,838	1,838
E drejta e përdorimit të asetit	11	907	448
Pasuritë e paprekshme	12	653	493
Pasuritë e risigurimit	13	231	182
Letrat me vlerë të drejtë nëpërmjet OCI	14	1,379	999
Depozitat me afat në banka	15	18,201	17,142
Kostot e shtyra të blerjes	16	952	872
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	17	2,028	1,353
Të arkëtueshme nga palët e ndërlidhura		103	103
Parapagimi i tatimit mbi të ardhurat e korporatave		101	180
Pasuritë tjera	18	725	978
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	19	642	564
Gjithsej pasuritë		28,594	25,775
Detyrimet			
Detyrimet nga kontratat e sigurimit	21	8,254	8,382
Rezerva e primit të pafituar	22	7,489	7,449
Detyrimet nga sigurimi dhe të tjera	23	2,118	1,100
Tatimi mbi të ardhurat i pagueshëm		68	82
Detyrimet e qirasë	11	927	461
Gjithsej detyrimet		18,856	17,474
Ekuiteti i aksionarëve			
Kapitali aksionar	20	5,538	5,538
Fitimi i akumuluar		4,200	2,763
Gjithsej ekuiteti i aksionarëve		9,738	8,301
Gjithsej ekuiteti dhe detyrimet		28,594	25,775

Të aprovuara dhe lëshuara nga menaxhmenti dhe të nënshkruara në emër të tij më 30 prill 2025.

Hekuran Neziri
Drejtor Gjeneral

Ardiana Krasniqi
Drejtoreshë Financiare

Shënimet shoqëruese nga 7 deri 41 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

KS SCARDIAN J.S.C.

Pasqyra e fitimit apo humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse
Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2024

	Shëni me	Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2024 (‘000 Euro)	Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2023 (‘000 Euro)
Primet e shkruara bruto	24	19,252	17,877
Ndryshimi i rezerves së primit të pafituar		(40)	(315)
Ndryshimi në provizionin për primet e pafituara të risigurimit		4	(11)
Primet e shkruara neto		19,216	17,551
Minusuar: Primi i dhënë risiguruesve	25	(451)	(517)
Primet e fituara neto		18,765	17,034
Të ardhurat financiare	28	460	420
Të ardhura të tjera		105	57
Gjithsej të ardhurat		19,330	17,511
Dëmet e paguara bruto		(9,330)	(7,901)
Kontributi në Fondin e Garancisë		(367)	(356)
Ndryshimi në detyrimet bruto të kontratës së sigurimit		128	(1,131)
Dëmet e sigurimit neto		(9,569)	(9,388)
Pjesa e shpenzimeve për BKS		(408)	(480)
Kosto e shtyra të blerjes	26	(1,871)	(1,634)
Shpenzimet e zhvlerësimit dhe amortizimit		(775)	(346)
Shpenzime administrative	27	(3,516)	(3,225)
Gjithsej shpenzimet		(16,139)	(15,073)
Shpenzimet e interesit	28	(36)	(28)
Fitimi para tatimit		3,155	2,410
Tatimi në fitim	29	(255)	(226)
Fitimi neto i vitit		2,900	2,184
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse		37	(4)
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin		2,937	2,180

Shënimet shoqëruese nga 7 deri 42 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

KS SCARDIAN J.S.C.
Paqyra e ndryshimeve në ekuitet
Për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2024

	Kapitali Aksionar (‘000 Euro)	Fitimi i akumuluar (‘000 Euro)	Gjithsej ekuiteti i aksionarëve (‘000 Euro)
Gjendja më 1 janar 2023	5,538	2,083	7,621
Fitimi i vitit	-	2,184	2,184
Dividenda e paguar	-	(1,500)	(1,500)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	(4)	(4)
Më 31 dhjetor 2023	5,538	2,763	8,301
Fitimi i vitit	-	2,900	2,900
Dividenda e paguar	-	(1,500)	(1,500)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	37	37
Më 31 dhjetor 2024	5,538	4,200	9,738

Shënimet e shoqëruese nga 7 deri 42 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

KS SCARDIAN J.S.C.

Pasqyra e rrjedhës së parasë

Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2024

Shënime	31 dhjetor 2024 (‘000 Euro)	31 dhjetor 2023 (‘000 Euro)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative		
Fitimi i vitit	3,155	2,410
<i>Rregullimet për:</i>		
Zhvlerësimi dhe amortizimi	775	597
Të ardhurat nga interesi	(460)	(420)
Shpenzimet e interesit	36	28
Lejimet për të arkëtueshmet	72	66
Rrjedha e parasë nga fitimet operative para ndryshimeve në pasuritë dhe detyrimet operative	3,578	2,681
Ndryshimet në rezervat bruto të dëmeve	(128)	1,119
Ndryshimet në rezervat e primit	40	315
Ndryshimet në kostot e shtyra të blerjes	(80)	(40)
Ndryshimet në primet e sigurimit të arkëtueshme dhe të tjera	(724)	(376)
Ndryshimet në pasuritë e risigurimit	(49)	11
Ndryshimet në pasuritë tjera	412	(227)
Ndryshimet në sigurime dhe detyrime të tjera	1,032	479
Paraja e përdorur në aktivitetet operative para interesave dhe taksave	4,081	3,962
Tatimi në fitim i paguar	(269)	(238)
Paraja neto nga aktivitetet operative	3,812	3,724
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese		
Blerja e aseteve fikse dhe aseteve të paprekshme	(867)	(611)
Shtesat në të drejtën e përdorimit të asetit	(738)	(491)
(Rritja) e depozitave me afat	(1,053)	(1,076)
Interesi i paguar	(36)	(28)
Interesi i arkëtuar	380	176
Ndryshimet në letrat me vlerë të drejtë përmes OCI	(386)	(503)
Paraja e përdorur në aktivitetet investuese	(2,700)	(2,533)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Dividenda e paguar	(1,500)	(1,500)
Detyrimet e qirasë	466	246
Paraja e përdorur në nga aktivitetet financuese	(1,034)	(1,254)
(Zvogëlimi) në paranë e gatshme dhe ekuivalentët e parasë	78	(63)
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të vitit	564	627
Paraja dhe ekuivalentet e parasë në fund të vitit	642	564

Shënimet e shoqëruese nga 7 deri 42 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

1. Informatat e përgjithshme

Kompania e Sigurimeve Scardian J.S.C ("Kompania") është themeluar sipas ligjeve të Republikës së Kosovës dhe është regjistruar në Ministrinë e Tregtisë dhe Industrisë me nr. 810838138 si shoqëri aksionare. Kompania është 100% në pronësi dhe e kontrolluar nga Fundway L.L.C., duke qenë kompania mëmë përfundimtare.

Kompania është e licencuar si kompani e sigurimit të jo-jetës. Aktiviteti kryesor afarist i Shoqërisë është sigurimi i përgjegjësisë motorike ndaj palëve të treta dhe klasat e tjera të sigurimit të tilla janë:

- Sigurimi i pronës;
- Sigurim shëndëtsor;
- Sigurimi shëndetësor i udhëtimit;
- Aksidentet personale;
- Kasko;
- Sigurimi i të gjitha rrezeve nga ndërtimi (CAR), etj.

Zyra e regjistruar e Kompanisë gjendet në: rruga Perandori Justinian nr.69, Prishtinë, Republika e Kosovës.

Më 31 dhjetor 2024 Kompania ka pasur 232 punonjës.

2. Miratimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar të reja dhe të rishikuara

2.1. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet që janë tashmë në fuqi

Gjatë këtij viti, Kompania ka zbatuar një sërë ndryshimesh në Standardet e Raportimit Financiar Sipas SNRF, të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK), të cilat janë bërë të detyrueshme për periudhat kontabël që fillojnë më 1 janar 2024 ose më pas.

- Përgjegjësia për qiranë në një marrëveshje shitjeje dhe qiradhënieje (Ndryshime në SNRF 16 Detyrimet e qirasë);
- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata (përfshirë shtyrjen e datës së hyrjes në fuqi) (Ndryshime në SNA 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare);
- Detyrime afatgjata me kushte financiare (Ndryshime në SNA 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare);
- Marrëveshjet e financimit të furnitorëve (Ndryshime në SNA 7 Pasqyra e Flukseve të Parasë dhe SNRF 7 Instrumentet Financiare: Zbulimet).

Ndryshimet e listuara më sipër nuk kanë pasur asnjë ndikim në shumat e njohura në periudhat e mëparshme dhe nuk pritet të kenë ndonjë ndikim material në periudhat aktuale ose të ardhshme.

2. Miratimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar të reja dhe të rishikuara (vazhdim)

2.2 Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e lëshuara por ende jo efektive

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara që janë lëshuar, por ende nuk kanë hyrë në fuqi deri në datën e publikimit të pasqyrave financiare, janë zbuluar më poshtë. Kompania synon të miratojë këto standarde dhe interpretime të reja dhe të ndryshuara, nëse janë të zbatueshme, kur ato të bëhen efektive.

Ndryshimet e mëposhtme nuk janë në fuqi për periudhën që fillon më 1 janar 2024:

- Mungesa e shkëmbyeshmërisë (Ndryshim në SNA 21 Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit Valutor);
- Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare (Ndryshime në SNRF 9 Instrumentet Financiare);
- Kontratat që i referohen energjisë elektrike të varur nga natyra (Ndryshime në SNRF 9 dhe SNRF 7);
- SNRF 18 Prezantimi dhe Zbulimi në Pasqyrat Financiare;
- SNRF 19 Degët pa Përgjegjësi Publike: Zbulimet.

Këto standarde, ndryshime ose interpretime nuk pritet të kenë ndonjë ndikim material në Kompaninë gjatë periudhave aktuale ose të ardhshme të raportimit dhe në transaksionet e parashikueshme në të ardhmen.

3. Baza e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me vendimin e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës për shtyrjen e SNRF 17 të kontratave të sigurimit. Banka Qendrore e Republikës së Kosovës më 29 dhjetor 2023 ka nxjerrë një vendim për shtyrjen e zbatimit të SNRF 17 Kontratave të Sigurimit duke filluar nga 1 janari 2026. Sipas këtij vendimi Kompania duhet të vazhdojë të raportojë sipas SNRF 4 Kontratave të Sigurimit. Vendimi i Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës nuk ka ndikim në zbatimin e standardeve tjera SNRF. Këto pasqyra financiare janë përgatitur sipas bazës së kostos historike. Politikat kryesore të kontabilitetit të aplikuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare përcaktohen në Shënimin 4. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç rasteve kur deklarohet ndryshe .

Monedha funksionale dhe e prezantimit. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Euro ("EUR"). EUR është valuta funksionale e Kompanisë, valutë e mjedisit primar ekonomik në të cilin ajo operon, Republikës së Kosovës.

4. Politika materiale kontabël

Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare dhe janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme nga Kompania, përveç rasteve kur deklarohet ndryshe.

4.1 Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj janë transaksione të ndërmarra nga Kompania, të ndryshme nga ato në monedhën e saj funksionale. Transaksionet në valutë të huaj përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të huaj në datën e transaksionit. Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në valutë të huaj përkthehen në euro me kursin e këmbimit valutor në datën e raportimit. Diferencat e këmbimit valutor që lindin nga përkthimi njihen në fitim ose humbje. Pasuritë dhe detyrimet jomonetare që maten në terma të kostos historike në monedhë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

4.2 Klasifikimi i kontratave të sigurimit

Rreziqet e sigurimit jo-jetë të firmosura të Kompanisë për qëllime kontabël klasifikohen në fillim si kontrata sigurimi. Një kontratë, e cila klasifikohet si kontratë sigurimi, mbetet e tillë derisa të gjitha të drejtat dhe detyrimet të shuhen ose të skadojnë. Kontratat sipas të cilave Kompania pranon rrezik të konsiderueshëm sigurimi nga një palë tjetër (mbajtësi i policës) duke rënë dakord të kompensojë mbajtësin e policës ose përfituesin tjetër nëse një ngjarje e caktuar e pasigurt e ardhshme (ngjarja e siguruar) ndikon negativisht te mbajtësi i policës ose përfituesi tjetër, klasifikohen si kontrata sigurimi. Rreziku i sigurimit është rrezik i ndryshëm nga rreziku financiar. Rreziku financiar është rreziku i një ndryshimi të mundshëm në të ardhmen në një ose më shumë variabla të specifikuar si norma e interesit, çmimi i sigurisë, çmimi i mallit, kursi i këmbimit valutor, indeksi i çmimeve ose normave, një vlerësim kredie ose indeksi i kredisë ose të tjera. variabël, me kusht që në rastin e një variabli jofinanciar që variabla nuk është specifike për një palë në kontratë, kontratat e sigurimit mund të transferojnë gjithashtu një rrezik financiar.

Kontratat e sigurimit të përgjithshëm. Detyrimet e sigurimit llogariten veçmas për të gjitha produktet e sigurimit dhe përbëhen nga pritshmëria e paparashikuar (e pafiturar), rreziku i paparashikuar (i paskaduar) dhe kontingjenti i humbjes (të paguara në datën e mbylljes së vitit financiar). Detyrimet (provizionet) e sigurimit paraqesin vlerësime të pagesave të ardhshme për dëmet e raportuara dhe të pareportuara. Kompania nuk skonton detyrimet e saj të sigurimit. Çdo ndryshim në vlerësimet pasqyrohet në rezultatet e operacioneve në periudhën në të cilën vlerësimet janë ndryshuar. Vlerësimi i detyrimeve të sigurimit është një proces kompleks që merret me pasigurinë, që kërkon përdorimin e vlerësimeve dhe gjykimeve të informuara. Kompania ka përdorur kërkesat e rregullatorëve ose mbikëqyrësve të sigurimeve për të vendosur detyrimet e duhura të sigurimit.

Primet që rrjedhin nga biznesi i sigurimit të përgjithshëm. Primet e shkruara bruto përfshijnë shumat e detyrimeve gjatë vitit financiar në lidhje me sigurimin direkt, pavarësisht nga fakti që shumat të tilla mund të lidhen tërësisht ose pjesërisht me një periudhë kontabël të mëvonshme. Primet shpalosen bruto të komisionit të pagueshëm ndaj ndërmjetësve dhe përjashtojnë taksat dhe taksat bazuar në primet, nëse ka. Primet fitohen nga data e rreziqeve të nënshkrimit, gjatë periudhës së dëmshpërblimit, bazuar në modelin e rreziqeve të nënshkruara.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.2 Klasifikimi i kontratave të sigurimit (vazhdim)

Rezerva e primit të pafituar. Provizionimi për rezerva te primit të pafituar në të gjitha segmentet e biznesit përfshin atë pjesë të primeve të shkruara bruto e cila vlerësohet të fitohet në vitin financiar pasardhës, duke përdorur metodën ditore në bazë proporcionale 1/365, e rregulluar nëse nevojitet në mënyrë që të reflektojë çdo ndryshim të ndodhjes së rrezikut gjatë periudhës së mbuluar nga kontrata. Megjithatë, të gjitha produktet e Degës kanë rrezik linear dhe asnjë rregullim për ndryshime të rrezikut nuk është bërë. Primi i pafituar është ajo pjesë e primit e cila lidhet me periudha pas datës së raportimit. Primi i pafituar llogaritet nga primet e nënshkruara të cilat prezantohen bruto nga detyrimet e komisioneve ndaj ndërmjetësve dhe përjashtojnë tatimet dhe detyrimet tatimore të bazuara tek primet. Kostot e shtyra të marrjes në sigurim njihen më vete si aktive. Rregullorja e Bankës Qendrore të Kosovës rregullon llogaritjen e rezervave të primeve të pafituara “Për llogaritjen dhe mbajtjen e rezervave teknike dhe matematikore për siguruesit e jo jetës dhe të jetës”.

Kostot e shtyra të blerjes. Kostot e blerjes janë kostot që një sigurues kryen për të shitur, nënshkruar dhe iniciuar një kontratë të re sigurimi. Kostot e blerjes që janë në rritje për nënshkrimin e primeve kapitalizohen dhe ngarkohen në shpenzim në përpjesëtim me të ardhurat nga primet e njohura. Për të lidhur kostot e blerjes me të ardhurat përkatëse nga primet, kostot e blerjes shpërndahen sipas grupimeve të kontratave të sigurimit në përputhje me mënyrën e blerjes, servisimit dhe matjes së përfitimit të kontratave të sigurimit nga Kompania. Kostot e pa amortizuara të blerjes klasifikohen si pasuri.

Dëmet të krijuara nga aktiviteti i përgjithshëm i sigurimit. Dëmtimet e shkaktuara përfshijnë kostot e shlyerjes dhe trajtimit të dëmeve të paguara dhe të papaguara që rrjedhin nga ngjarjet e ndodhura gjatë vitit financiar së bashku me rregullimet në provizionet e dëmeve të vitit të kaluar. Dëmet e papaguara vlerësohen duke rishikuar dëmet individuale dhe duke provizionuara dëmet e ndodhura por ende të pa raportuara, efekti i ngjarjeve të parashikuara të brendshme dhe të jashtme, të tilla si ndryshimet e procedurave në trajtimin e dëmeve, inflacioni, tendencat juridike, ndryshimet legjislative dhe eksperiencat e mëparshme. Provizionin për dëmet e papaguara nuk skontohej.

Rregullimet për provizionin e dëmeve të viteve të mëparshme reflektohen në pasqyrat financiare të periudhës në të cilën bëhen rregullimet dhe paraqiten më vete nëse janë materiale. Detyrimet e sigurimit për dëmet e shkaktuara, por të pa raportuara, janë vlerësuar në bazë të metodës së trekëndëshave të paguara me "Shkallët e Zinxhirit" për Detyrimet për Palën e Tretë Motorike ("MTPL"). Për MTPL plus, Kasko, Aksidentet Personale, Shëndetin e Udhëtimit, Pronën dhe Sigurimet Shëndetësore është përdorur metoda "Simple Ratio". Rezerva për dëmet e shkaktuara por të pa raportuara ('IBNR') për fondin e Garancisë Kufitare përcaktohet nga Byroja Kosovare e Sigurimeve ('BKS').

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.2 Klasifikimi i kontratave të sigurimit (vazhdim)

Kërkesat dhe rezervat që rrjedhin nga fondi i kompensimit. Në emër të të gjitha kompanive të sigurimit të licencuara nga Banka Qendrore e Kosovës për të siguruar sigurimin CTPL në Kosovë, Byroja e Sigurimeve të Kosovës ("BKS") administron sistemin për shitjen e sigurimit të detyrueshëm të automjeteve me përgjegjësi të palës së tretë ("CTPL") në kufirin e Republikës së Kosovës (të "përbashkëta") të automjeteve të huaja të regjistruara që nuk janë në posedim të një sigurimi të tillë, në emër të të gjitha shoqërive të sigurimit të licencuara nga Banka Qendrore e Kosovës për të shitur sigurimin e CTPL brenda Territorit të Kosovës. BKS-ja i dërgon çdo shoqërie sigurimi një pjesë mujore të primeve bruto të marra (duke përfshirë TVSH-në dhe tatimin mbi primet, të cilat pastaj përfshihen në deklaratat personale të shoqërive të sigurimit). Çdo kompani sigurimi kërkohet që të kontribuojë me një përqindje të caktuar të primeve bruto të marra (neto nga tatimi i lidhur primin) me BKS për kërkesat dhe kostot e tjera administrative të grupit dhe aktivitetet e anëtarësimit të BKS. Trajtimi kontabël i primeve të shkruara dhe rezervave të sigurimit të përcaktuara nga BKS, është i njëjtë me trajtimin e kategorive të tjera të primeve të shkruara dhe rezervave të sigurimit, përkatësisht.

Përveç kësaj, çdo shoqëri sigurimi kërkohet që të kontribuojë në BKS për Fondin e Garancisë Kosova ("Fondi i Garancisë"), i cili është themeluar nën "Rregullën 3, një rregullore amenduese mbi Sigurimin e Automjeteve Motorike të Detyrueshme të Palës së Tretë", Seksioni 4 i 27 qershorit 2002. Roli i saj është të zgjidhin kërkesat e sigurimit që lidhen me aksidentet e shkaktuara nga automjetet e pasiguruara, automjetet e panjohura ose ngjarje të tjera të specifikuara. Është financuar në mënyrë të barabartë nga të gjitha shoqëritë e sigurimeve në territorin e Kosovës të licencuar nga BQK-ja për të shitur sigurimin e CTPL. Shoqëritë e sigurimeve kanë marrë përgjegjësi kolektive për sigurimin e Fondit të Garancisë me fonde të mjaftueshme për të qenë në gjendje të përmbushin të gjitha pretendimet e ardhshme në rast se pretendimet dhe shpenzimet e bëra nga Fondi i Garancisë janë më të larta se suficiti i tij i ruajtur. Rezervat e dëmeve nga BKS janë pjesë e detyrimeve të kontratës së sigurimit të Shoqërisë. Kontributi për fondin e kompensimit shpenzohet në fitim ose humbje kur ato ndodhin.

Testi i mjaftueshmërisë së detyrimeve. Në çdo datë raportimi Kompania kryen teste për të siguruar përshtatshmërinë e detyrimeve të sigurimit të dëmeve. Testet primare të kryera janë Analiza e Raportit të Kërkesave dhe Analiza e rrjedhjes së rezervave të dëmeve. Analiza e raportit të dëmeve kryhet çdo vit në linjat kryesore të biznesit individualisht. Llogaritja kryhet vetëm për dëmet, si dhe për dëmet që përfshijnë kostot e blerjes dhe çdo kosto tjetër të trajtimit të dëmit. Në kryerjen e kësaj analize Kompania merr parasysh vlerësimet aktuale të daljeve të parasë. Kompania nuk i skonton këto flukse monetare të vlerësuara sepse shumica e kërkesave pritet të shlyhen brenda një viti.

Kompania kryen analizën e balotazhit të rezervave të dëmeve për të vlerësuar metodologjinë e saj të provizionimit. Analiza e rrjedhjes kryhet në RBNS dhe IBNR veçmas, si dhe në bazë të kombinuar. Në rast se analiza tregon mospërputhje të mëdha, rregullimet e duhura bëhen në metodologjinë e rezervimit. Nëse identifikohet një mangësi, ajo do të ngarkohet menjëherë në fitim ose humbje duke krijuar një provizion rreziku të paskaduar nga humbjet që rrjedhin nga Testi i Mjaftueshmërisë së Përgjegjësisë.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.2 Klasifikimi i kontratave të sigurimit (vazhdim)

Risigurimi. Kompania cedon risigurimin në rrjedhën normale të biznesit me qëllim kufizimin e humbjes së saj neto të mundshme nëpërmjet diversifikimit të rreziqeve të saj. Aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga rreziqet e risigurimeve të ceduara paraqiten veçmas si aktive dhe pasive nga kontratat e sigurimit të lidhura, sepse marrëveshjet e risigurimit nuk e çlirojnë Kompaninë nga detyrimi i saj i drejtpërdrejtë ndaj mbajtësve të policës së saj. Politika e risigurimit të Kompanisë është krijuar me qëllim që të kufizojë humbjet e saj të mundshme që vijnë nga ekspozimet më të gjata ndaj linjave të biznesit të Përgjegjësisë ndaj Palëve të Treta ("MTPL"), Pronës dhe Detyrimeve. Marrëveshjet e traktatit përfaqësojnë risigurim në nivel portofoli. Ato mbulojnë të gjitha pretendimet e portofolit deri në një shumë të caktuar (teprica e humbjes) ose në bazë të kuotave të aksioneve. Vetëm të drejtat sipas kontratave që sjellin një transferim të rëndësishëm të rrezikut të sigurimit llogariten si aktive të risigurimit. Të drejtat sipas kontratave që nuk transferojnë rrezik të rëndësishëm sigurimi, llogariten si instrumente financiare. Primet e sigurimeve të caktuara për risiguruesit njihen në fitim ose humbje mbi një bazë që është në përputhje me bazën e njohjes së primeve në kontratat përkatëse të sigurimit. Për biznesin e përgjithshëm të sigurimeve, primet e risigurimit shpenzohen gjatë periudhës që sigurohet mbulimi i risigurimit bazuar në modelin e rrezikut të risiguruar.

Pjesa e pashpenzuar e primeve të risigurimit të ceduar përfshihet në aktivet e risigurimit. Shumat e njohura si aktive të risigurimit maten mbi një bazë që është në përputhje me matjen e detyrimeve të sigurimit të mbajtura në lidhje me kontratat përkatëse të sigurimit. Të arkëtueshmet e risigurimit përfshijnë komisionin e risigurimit në lidhje me primet e transferuara në risiguruesin dhe rikuperimet e paguara nga kompanitë e risigurimit në lidhje me pretendimet e paguara. Këto klasifikohen si të arkëtueshme dhe shpalosen veçmas, nëse ka. Aktivet e risigurimit vlerësohen për zhvlerësim në çdo datë raportimi. Një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar nëse ka prova objektive, si rezultat i një ngjarjeje që ka ndodhur pas njohjes fillestare të saj, që Kompania mund të mos rikuperojë të gjitha shumat e duhura dhe se ngjarja ka një ndikim të besueshëm të matshëm në shumat që Kompania do të marrë.

Portofoli i rezervës së premisë. Kur një risigurues i ri merr pjesë në një traktat të bazuar në vitin e llogaritjes ose kur përfshirja në një periudhë të një risiguruesi pjesëmarrës ekzistues rritet, primi i pafitur i marrë llogaritet nga risiguruesi për pjesëmarrjen në rreziqe për të cilat prima është mbledhur por jo e fituar ende. Regjistrimi i portofolit premisë në fillim të periudhës së risigurimit është pjesa e përqindjes së risigurimit të primeve të papaguara në fillim të periudhës.

4.3 Instrumentet financiare

Në përputhje me kërkesat e ndryshimeve të SNRF 4 "Zbatimi i SNRF 9 Instrumentet Financiare me SNRF 4 Kontratat e Sigurimit", Dega vendosi të shtyjë miratimin e SNRF 9 Kompania pret të zbatojë SNRF 9 nga viti 2023 dhe nuk e ka zbatuar atë në asnjë fazë të mëparshme. Instrumentet financiare të Kompanisë maten me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse dhe klasifikohen në varësi të kategorisë së tyre të matjes. Aktivet financiare përmbushin pagimin e vetëm të kapitalit dhe kritereve të interesit dhe në këtë mënyrë do të mateshin të njëjtat sipas SNRF 9. Vlerësimet e kredisë jepen përkatësisht në shënimet 15 dhe 16.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.3 Instrumentet financiare (vazhdim)

i) Njohja

Instrumentet financiare të Kompanisë (aktivet dhe detyrimet) fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë midis vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të evidentohen nga transaksionet e tjera të tregut të tanishëm të vrojtueshëm në të njëjtin instrument ose me një teknikë vlerësimi, inputet e të cilave përfshijnë vetëm të dhënat nga tregjet e vëzhgueshme.

ii) Klasifikimi

Asetet financiare të kompanisë janë të klasifikuara si investime me vlerë të drejtë. Detyrimet financiare janë klasifikuar si detyrime të tjera financiare (përfshirë detyrimet e sigurimit / tregtisë dhe detyrimet e tjera) dhe janë përlllogaritur kur pala tjetër kryen detyrimet e saj sipas kontratës dhe mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Huat dhe llogaritë e arkëtueshme janë të kuotuar dhe aktive financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme të tjera përveç atyre që shoqëria synon të shesë në të ardhmen e afërt. Huat dhe llogaritë e arkëtueshme përfshijnë depozitat me afat me bankat dhe sigurimet dhe të arkëtueshmet e tjera dhe mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, neto e provizionit për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi.

iii) Çregjistrimi

Kompania çregjistron një aktiv financiar nëse (a) humbet të drejtat kontraktuale mbi flukset e ardhshme të parasë ose (b) transferon të drejtat për të marrë flukset kontraktuale të parasë nga aktivet financiare në transaksione ose ka hyre në transaksione përmes ndërkohë që (i) është transferuar i gjithë rreziku dhe përfitimet nga aktivet financiare ose (ii) as të transferon as të mbajnë në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por pa mbajtur kontrollin. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësinë e saj për një palë të tretë të palidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime shtesë për shitjen.

Kompania çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale shuhen, anulohen ose maturohen.

iv) Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar është shuma në të cilën instrumenti financiar u njoh në njohjen fillestare minus çdo ripagim të principalit, plus interesin e përlllogaritur, dhe për aktivet financiare minus çdo zhvlerësim për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përlllogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe të çdo premie ose skontimi deri në maturim duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përlllogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përlllogaritura nga interesi, duke përfshirë kuponin e përlllogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (përfshirë tarifat e shtyra në origjinë, nëse ka), nuk paraqiten veçmas dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)**4.3 Instrumentet financiare (vazhdim)***v) Kompensimi*

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë e zbatueshme ligjërish për të kompensuar shumat e njohura, dhe ka një qëllim që ose të shlyhet në bazë neto, ose të realizohet aktivi dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm kur lejohen nga standardet e kontabilitetit ose për fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga një grup transaksionesh të ngjashme, të tilla si në aktivitetin tregtar të Kompanisë.

vi) Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura me koston e amortizuar

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje kur ndodhin si rezultat i një ose më shumë ngjarjeve ("ngjarja") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit financiar dhe që kanë ndikim në shumën ose kohën e flukseve monetare të ardhshme të vlerësuara të aktivitetit financiar ose grupit të aktiveve financiare që mund të vlerësohen me besueshmëri. Nëse Dega konstaton se nuk ka dëshmi objektive se zhvlerësimi ka ndodhur për një aktiv financiar të vlerësuar individualisht, qoftë i rëndësishëm apo jo, ai përfshin aktivin në një grup aktiveve financiare me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë dhe vlerëson kolektivisht ato për zhvlerësim. Faktorët kryesorë që Kompania konsideron në përcaktimin nëse një aktiv financiar është zhvlerësuar janë statusi i saj i vonuar, detyrimet që mund të kompensohen për të njëjtin klient dhe realizueshmëria e kolateralit të lidhur, nëse ka.

Kriteret e tjera kryesore të mëposhtme përdoren gjithashtu për të përcaktuar nëse ka dëshmi objektive që ka ndodhur një humbje nga zhvlerësimi:

- çdo pjesë ose këst është vonuar dhe pagesa e vonuar nuk mund t'i atribuohet një vonese të shkaktuar nga sistemet e shlyerjes;
- pala tjetër përjeton një vështirësi të konsiderueshme financiare siç dëshmohet nga informacioni i saj financiar që merr Kompania;
- pala tjetër është në faliment ose riorganizimin financiar;
- ka ndryshim negativ në statusin e pagesave të palës tjetër, si rezultat i ndryshimeve në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që ndikojnë palën; ose
- vlera e kolateralit, nëse ka, zvogëlohet ndjeshëm si rezultat i përkeqësimit të kushteve të tregut.

4.4 Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë paratë në dorë, depozitat e mbajtura në bankë dhe investime të tjera afatshkurtra me likuiditet të lartë me maturime origjinale prej tre muajsh ose më pak. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Depozitat me afat me maturitet origjinal më shumë se tre muaj klasifikohen si depozita me afat pranë bankave si nënkategori e kredive dhe aktiveve financiare të arkëtueshme.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.5 Depozitat me afat

Depozitat me afat deklarohen në shumën e principalit të papaguar dhe klasifikohen sipas maturitetit të tyre. Depozitat me afat me maturim më të vogël se tre muaj klasifikohen si ekuivalente të parasë.

4.6 Të arkëtueshmet tjera

Të arkëtueshmet e tjera paraqiten me koston e tyre minus humbjet nga zhvlerësimi.

4.7 Të arkëtueshmet nga sigurimi

Të arkëtueshmet e sigurimit fillimisht njihen me vlerën e drejtë dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar minus humbjet nga zhvlerësimi dhe përfshijnë mjete monetare të mbajtura nga agjentët. Të arkëtueshmet e sigurimit vlerësohen për zhvlerësim në çdo datë raportimi.

4.8 Parapagimet

Parapagimet mbahen me kosto minus provizionet për zhvlerësim dhe përfshihen në aktive të tjera. Parapagimet për blerjen e aktiveve transferohen në vlerën kontabël të aktivit pasi Kompania të ketë marrë kontrollin e aktivit dhe ka të ngjarë që përfitimet ekonomike të ardhshme të lidhura me aktivin të rrjedhin në kompani. Parapagesat e tjera fshihen në fitim ose humbje kur merren mallrat ose shërbimet në lidhje me parapagesat. Nëse ka një tregues se aktivet, mallrat ose shërbimet në lidhje me një parapagim nuk do të merren, vlera kontabël e parapagimit shënohet në përputhje me rrethanat dhe një humbje korresponduese nga zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje për vitin.

4.9 Tatimi në fitim

Tatimet mbi të ardhurat janë parashikuar në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar ose të miratuar në thelb deri në fund të periudhës raportuese.

Tatimi mbi të ardhurat përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë dhe njihet në fitim ose humbje për vitin, përveç nëse njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapitalin neto, sepse lidhet me transaksione që njihen gjithashtu, në të njëjtën ose në një tjetër. periudhë, në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapital.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.8 Tatimi në fitim (vazhdim)

Tatimi aktual është shuma që pritet t'i paguhet ose të rikupërohet nga autoriteti tatimor në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhat aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësimet nëse pasqyrat financiare janë të autorizuar përpara paraqitjes së deklaratave tatimore përkatëse. Taksat e tjera përveç të ardhurave regjistrohen në shpenzimet operative.

Duke filluar nga data 5 gusht 2019, bazuar në kërkesat e Ligjit të ri Nr. 06/L-105 për Tatimin në të Ardhurat e Korporatave, i cili është në fuqi prej atëherë, kompanitë e sigurimit llogarisin tatimin mbi të ardhurat bazuar në fitimin ose humbjen e tatueshme para tatimit për periudhën dhe të tyre. Kështu shpenzimet konsiderohen të zbritshme.

Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat sigurohet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit për humbjet tatimore të bartura dhe diferencat e përkohshme që lindin ndërmjet bazës tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerës së tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar. Teprricat tatimore të shtyra maten me normat tatimore të miratuara ose në thelb të miratuara në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen për periudhën kur diferencat e përkohshme do të anulohen ose do të përdoren humbjet tatimore të bartura. Aktivitet tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe humbjet tatimore të bartura regjistrohen vetëm në masën që është e mundshme që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Pozicione të pasigurta tatimore. Pozicionet e pasigurta tatimore të Kompanisë rivekëtohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat që përcaktohen nga drejtimi si më shumë gjasa që të rezultojnë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose miratuar në thelb deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo vendim gjykatë të njohur ose vendim tjetër për çështje të tilla. Detyrimet për gjobat, interesat dhe taksat, të ndryshme nga të ardhurat, njihen bazuar në vlerësimin më të mirë të menaxhimit për shpenzimet e nevojshme për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

4.9 Prona dhe pajisjet

Në njohjen fillestare, zërat e aktiveve afatgjata materiale njihen me kosto, e cila përfshin çmimin e blerjes si dhe çdo kosto që i atribuohet drejtpërdrejt sjelljes së aktivitetit në vendndodhjen dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë në gjendje të funksionojë në mënyrën e synuar nga Menaxhimi. Pas njohjes fillestare, zërat e aktiveve afatgjata materiale mbahen me kosto minus çdo zhvlerësim të akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi. Amortizimi llogaritet në mënyrë që të shlyhet kostoja e një aktivi, minus vlerën e mbetur të vlerësuar të tij, gjatë jetës së tij të dobishme ekonomike si më poshtë.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)**4.9 Prona dhe pajisjet (vazhdim)**

Normat e zhvlerësimit vjetor janë:

	%
Mobilje dhe pajisje zyre	20
Automjetet	20
Kompjuterët	20

Vlera e mbetur, nëse jo e parëndësishme, rivlerësohet çdo vit. Përmirësimet e qirasë kapitalizohen dhe amortizohen gjatë periudhës më të vogël të jetës së tyre të dobishme dhe afatit të qirasë.

Metodat e zhvlerësimit dhe jetëgjatësia e dobishme rivlerësohen dhe rregullohen nëse është e përshtatshme, në çdo datë raportimi.

4.10 E drejta e përdorimit të aseteve

Kompania jep me qira vetëm zyra. Kontratat mund të përmbajnë komponentë të qirasë dhe jo-qirasë. Kompania shpërndan shumën në kontratë për komponentët e qirasë dhe jo-qirasë bazuar në çmimet e tyre relative të pavarura. Për qiratë e pasurive të paluajtshme për të cilat Kompania është qiramarrëse, ajo ka zgjedhur të mos ndajë përbërësit e qirasë dhe jo-qirasë dhe në vend të kësaj t'i llogaritë këto si një përbërës të vetëm qiraje..

Aktivitet me të drejtën e përdorimit maten me koston që përfshin sa më poshtë:

- shumën e matjes fillestare të detyrimit të qirasë;
- çdo pagesë qiraje e bërë në ose përpara datës së fillimit minus çdo stimul qiraje të marre;
- çdo kosto direkte fillestare; dhe
- kostot për të rivendosur aktivin në kushtet e kërkuara nga marrëveshjet e qirasë.

Aktivitet me të drejtën e përdorimit zakonisht amortizohen gjatë periudhës më të shkurtër të jetës së dobishme të aktivitet dhe afatit të qirasë në bazë lineare. Nëse Kompania është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do të ushtrojë një opsion blerjeje, aktivitet me të drejtën e përdorimit amortizohet gjatë jetës së dobishme të aktiveve bazë.

Zhvlerësimi i zërave të aktiveve me të drejtën e përdorimit llogaritet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së tyre të dobishme të vlerësuar si më poshtë:

	Jeta e përdorimit
Zyrat	1 - 10 vite

4.11 Pasuritë e paprekshme

Aktivitet jo-materiale maten fillimisht me kosto. Aktivitet jo-materiale njihen nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen aktivitet do të rrjedhin në ndërmarrje; dhe kostoja e aktivitet mund të matet në mënyrë të besueshme. Pas njohjes fillestare, aktivitet jo-materiale maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje të akumuluar nga zhvlerësimi. Aktivitet jo-materiale amortizohen mbi bazën lineare gjatë vlerësimit më të mirë të jetëgjatësisë së tyre të dobishme, nëse ka. Aktivitet jo-materiale përbëhen nga licenca softuerike dhe amortizohen në bazë lineare për 5 vjet. Aktivitet e tjera jo-materiale Aktivitet jo-materiale të blera veçmas fillimisht njihen me kosto. Aktivitet jo-materiale me jetë të pacaktuar nuk amortizohen dhe më pas maten me kosto minus çdo zhvlerësim. Fitimet ose humbjet e njohura në fitim ose humbje që rrjedhin nga çregjistrimi i aktiveve jo-materiale maten si diferencë ndërmjet të ardhurave neto të nxjerrjes jashtë përdorimit dhe vlerës kontabël të aktivitet jo-material.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.12 Zhvlerësimi i pasurive jofinanciare

Në fund të çdo periudhe raportuese, menaxhmenti vlerëson nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit të objekteve dhe pajisjeve ose aktiveve jo-materiale me jetë të dobishme të caktuar. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, drejtimi vlerëson shumën e rikuperueshme, e cila përcaktohet si më e larta midis vlerës së drejtë të një aktivi minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Vlera kontabël reduktohet në shumën e rikuperueshme dhe humbja nga zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje për vitin.

Një humbje nga zhvlerësimi e njohur për një aktiv në vitet e mëparshme anulohet kur është e përshtatshme nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar vlerën në përdorim të aktivit ose vlerën e drejtë minus kostot e shitjes.

4.13 Provizionet për detyrimet dhe tarifat

Provizionet për detyrimet dhe tarifat janë detyrime jofinanciare me kohë ose shumë të pasigurt. Ato përlogariten kur Kompania ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për shkak të ngjarjeve të së kaluarës, ka të ngjarë që do të kërkohej një dalje burimesh që përfshijnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin dhe mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit. . Provizionet maten me vlerën aktuale të shpenzimeve që pritet të kërkohej për të shlyer detyrimin duke përdorur një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për detyrimin. Rritja e provizionit për shkak të kalimit të kohës njihet si shpenzim interesi brenda kostove financiare.

4.14 Tatimi mbi primin

Tatimi mbi primin i referohet Tatimit në të Ardhurat e Korporatave për siguruesit i cili është paraparë në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar ose në thelb të miratuar deri më 5 gusht 2019. Deri atëherë, në përputhje me Ligjin e Republikës së Kosovës për Tatimin në të Ardhurat e Korporatave nr.05/L -029, kompanive të sigurimit u kërkohej të llogarisin tatimin mbi primin prej 5% mbi primet e tyre bruto tremujore.

Tatimi në prim nuk zbritet nga primet mbi bazën e policës. Tatimi mbi primin llogaritet bazuar në vëllimin e përgjithshëm të primit të shkruar bruto të Kompanisë. Si rezultat, ai është shpalosur në këto pasqyra financiare si shpenzim.

4.15 Detyrimet ndaj qirasë

Detyrimet që rrjedhin nga një qira maten fillimisht mbi bazën e vlerës aktuale. Detyrimet e qirasë përfshijnë vlerën aktuale neto të pagesave të qirasë në vijim:

- pagesat fikse (duke përfshirë pagesat fikse në substancë), minus çdo stimul qiraje të arkëtueshme;
- pagesa e ndryshueshme e qirasë që bazohet në një indeks ose një normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose normën në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nga Kompania nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimin e ushtrimit të një opcioni blerjeje nëse Kompania është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do ta ushtrojë atë opcion; dhe
- pagesat e gjobave për përfundimin e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron kompaninë që e ushtron atë opcion.

Opsionet e zgjatjes dhe përfundimit janë të përfshira në një numër të qirave të pronës. Këto terma përdoren për të maksimizuar fleksibilitetin operacional në drejtim të menaxhimit të aseteve të përdorura në operacionet e Kompanisë. Të gjitha opsionet e zgjatjes dhe përfundimit të mbajtura janë të ushtrueshme nga të dyja palët, Kompania dhe qiradhënësi përkatës. Opsionet e zgjatjes (ose opsionet e periudhës pas përfundimit) përfshihen në afatin e qirasë vetëm nëse qiraja është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do të zgjatet (ose nuk do të përfundojë). Pagesat e qirasë që do të kryhen sipas disa opsioneve të arsyeshme të zgjatjes përfshihen gjithashtu në matjen e detyrimit.

4. Politika materiale kontabël (vazhdim)

4.15 Detyrimet ndaj qirasë (vazhdim)

Pagesat e qirasë skontoen duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, gjë që ndodh në përgjithësi për qiratë e Kompanisë, përdoret norma rritëse e huamarrjes së Kompanisë, që është norma që Kompania duhet të paguajë për të marrë hua fondet e nevojshme për të marrë një aktiv me vlerë të ngjashme me aktivin me të drejtën e përdorimit në një mjedis të ngjashëm ekonomik me terma, kolateral dhe kushte të ngjashme.

Pagesat e qirasë shpërndahen ndërmjet kostove kryesore dhe financiare. Kostot financiare i ngarkohen fitimit ose humbjes gjatë periudhës së qirasë për të prodhuar një normë periodike konstante interesi mbi tepricën e mbetur të detyrimit për çdo periudhë.

Pagesat e lidhura me qiratë afatshkurtra të zyrave dhe të gjitha qiratë e aktiveve me vlerë të ulët njihen në mënyrë lineare si shpenzim në fitim ose humbje. Qiratë afatshkurtra janë qiratë me një afat qiraje prej 12 muajsh ose më pak. Asetet me vlerë të ulët përfshijnë aktive të dhëna me qira me vlerë 5 mijë euro ose më pak.

4.16 Njohja e të hyrave

Primet. Politika kontabël në lidhje me të ardhurat nga kontratat e sigurimit është shpalosur në shënimin 5 (b).

Të hyrat nga investimet. Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje si të fituara, duke marrë parasysh yield-in efektiv të aktivit financiar.

Të hyrat nga tarifat dhe komisionet. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet përfshijnë komisionin e risigurimit, të njohur në shlyerjen me risiguruesit. Komisionet e risigurimit vazhdojnë të njihen plotësisht në shlyerjen me risiguruesin.

4.17 Kosto e blerjes së policave

Kostot e blerjes përkufizohen si kosto që lindin nga blerja e kontratave të reja të sigurimit, duke përfshirë kostot direkte, si komisionet e blerjes dhe kostot e hartimit të dokumentit të sigurimit, si dhe shpenzimet administrative që lidhen me përpunimin e propozimeve dhe lëshimin e policave. Kostot e blerjes së policës shpenzohen kur ndodhin.

Kostot e shtyra të blerjes. Kostot e blerjes janë kostot që një sigurues bën për të shitur, për të nënshkruar dhe për të filluar një kontratë të re sigurimi. Kostot e blerjes kapitalizohen dhe ngarkohen në shpenzim në proporcion me të ardhurat e njohura nga primi. Për të lidhur kostot e blerjes me të ardhurat përkatëse nga primet, kostot e blerjes shpërndahen sipas grupimeve të kontratave të sigurimit në përputhje me mënyrën e blerjes, servisimit dhe matjes së përfitimit të kontratave të sigurimit nga ana e Kompanisë. Kostot e paamortizuara të blerjes klasifikohen si aktiv.

4.18 Përfitimet e punonjësve

Pagat, kontributet në fondet shtetërore ose private të pensioneve dhe sigurimeve shoqërore, pushimet vjetore të paguara dhe të sëmurët, shpërblimet dhe përfitimet jomonetare llogariten në vitin në të cilin punonjësit e Kompanisë kryejnë shërbimet përkatëse. Kompania nuk ka asnjë detyrim ligjor ose konstruktiv për të bërë pagesa pensionesh ose përfitimesh të ngjashme përtej pagesave në skemën statutores dhe private të kontributeve të përcaktuara.